

POSTANOWIENIE Z DNIA 8 KWIETNIA 2010 R.
SNO 8/10

Wniosek o wznowienie postępowania przewidzianego w art. 75 § 2 pkt 3 u.s.p. jest dopuszczalny.

Przewodniczący: sędzia SN Wiesław Błuś.

Sędziowie SN: Krzysztof Strzelczyk, Marian Kocon (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sprawie sędziego Sądu Rejonowego po rozpoznaniu w dniu 8 kwietnia 2010 r. wniosku sędziego Sądu Rejonowego w przedmiocie wznowienia postępowania w sprawie sygn. akt SNO 47/09 [ASDo (...)]

postanowił: oddalić wniosek, kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Uchwałą z dnia 17 kwietnia 2009 r. Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny przeniósł sędziego Sądu Rejonowego, w trybie określonym w art. 75 § 2 pkt 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm., dalej jako u.s.p.), na inne miejsce służbowe. W uchwale z dnia 22 lipca 2009 r. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny utrzymał tę uchwałę w mocy z wyjątkiem części dotyczącej zaniechania orzeczenia o wskazaniu siedziby, której dotyczy przeniesienie. Postępowanie w tym zakresie zawieszono postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 26 lutego 2010 r.

Sędzia Sądu Rejonowego wystąpiła, z powołaniem się na art. 540 § 1 pkt 2a k.p.k., o wznowienie dotychczasowego postępowania w zakresie w jakim zostało prawomocnie zakończone. Wniosła o uchylenie uchwały Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 17 kwietnia 2009 r. oraz Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 22 lipca 2009 r. i umorzenie postępowania jako bezprzedmiotowego, bądź przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu – Sądowi Dyscyplinarnemu. Wskazała, że wyłączną podstawą obu rozstrzygnięć był prawomocny wyrok skazujący jej męża.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Tryb przeniesienia sędziego bez jego zgody, określony w art. 75 § 2 pkt 3 u.s.p. nie jest związany z nagannością zachowania sędziego. Przeniesienie sędziego na inne

miejsce służbowe bez jego zgody nie ma charakteru sankcji; w ustawie przewidziano możliwość podjęcia takiej decyzji jako możliwą reakcję na powstanie okoliczności, które czysto obiektywnie prowadzą do zagrożenia powagi stanowiska sędziego. Okoliczności te nie mogą być natomiast związane z jakimikolwiek podejrzeniami nagannych zachowań sędziego. Kluczowy jest zewnętrzny i negatywny odbiór zaistniałej sytuacji, analizowany przy uwzględnieniu specyfiki środowiska w jakim sędzia funkcjonuje, prowadzący do utraty wiarygodności w stopniu wykluczającym możliwość wykonywania czynności sędziego przez określoną osobę. Podstawą wiarygodności sędziego jest nie tylko przekonanie, iż sędzia działa wyłącznie na podstawie prawa, lecz także świadomość nieistnienia jakichkolwiek innych przyczyn, które niweczyłyby jego obraz jako osoby wiarygodnej (por. uchwały Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego: z dnia 9 kwietnia 2008 r., SNO 17/08, OSNKW 2008/8/63 i OSN-SD 2008 r., poz. 6 oraz z dnia 16 września 2004 r., SNO 30/04, OSN-SD 2004 r., II półrocze, poz. 31).

Wniosek o wznowienie postępowania przewidzianego w art. 75 § 2 pkt 3 u.s.p. jest dopuszczalny. W sprawie podstawę prawną tego wniosku stanowi art. 540 § 2 pkt 2a k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p., zgodnie z którym w sprawach nieuregulowanych w rozdziale 3 u.s.p., stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego. Potrzeba modyfikacji norm prawnych tego Kodeksu (k.p.k.) jest jednak konieczna, co ujawnia analiza podstawy wznowienia przewidzianej w art. 540 § 2 pkt 2a k.p.k. Niepodobna bowiem stosować tego przepisu wprost, skoro przesłanką orzeczenia wydanego w trybie art. 75 § 2 pkt 3 u.s.p. nie jest czyn sędziego, lecz obniżenie jego wiarygodności w stopniu wyłączającym możliwość sprawowania przez niego urzędu sędziego w obrębie danej społeczności lokalnej.

Przedstawiony na wstępie kierunek wykładni art. 75 § 2 pkt 3 u.s.p. przyjęły Sądy w sprawie objętej wnioskiem o wznowienie postępowania. W uchwałach podkreślono nie tyle samo wydanie prawomocnego wyroku skazującego ówczesnego męża wnioskodawczynie lecz konsekwencje sprawy karnej, zakończonej tym rozstrzygnięciem, dla sprawowania przez wnioskodawczynię urzędu sędziego w A. Zaznaczono, że sprawa karna ówczesnego męża wnioskodawczynie była niezwykle medialna, wywołała wiele emocji i duże zainteresowanie mieszkańców A. Przez to wywarła silne wrażenie na społeczności lokalnej, skutkując nieprzychylnymi dla lokalnego wymiaru sprawiedliwości komentarzami w prasie i innych mediach. Podważyła zaufanie do wnioskodawczynie, naraziła na przykre uwagi innych pracujących z nią sędziów. Brak zaś podstaw do przyjęcia, iż postępowanie karne dotyczące ówczesnego męża wnioskodawczynie zostało wszczęte w celu zdezakwowania wnioskodawczynie i przeszkodzenia jej w wykonywaniu obowiązków sędziego.

Nowym faktem albo dowodem w rozumieniu art. 540 k.p.k., stosowanym odpowiednio w niniejszym postępowaniu, mogłaby być zatem tylko okoliczność mająca przynajmniej potencjalnie siłę oddziaływania zdolną do odwrócenia negatywnego wydźwięku, jaki powstał w wyniku toczonego wobec ówczesnego męża wnioskodawczyni postępowania karnego, a tym samym umożliwiającą przyjęcie, że wnioskodawczyni odzyskała wiarygodność w opinii społeczności lokalnej w stopniu umożliwiającym dalsze sprawowanie urzędu sędziego w A. Takiej okoliczności nie może stanowić samo uchylene wyroku skazującego, dotyczącego byłego męża wnioskodawczyni i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji.

Z tych przyczyn wniosek o wznowienie postępowania nie zasługuje na uwzględnienie. Mając to na uwadze orzeczono jak w sentencji.